

ОСОБЛИВОСТІ ТА РОЛЬ КОРПОРАТИВНОГО МЕЦЕНАТСТВА В РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО ОЛІМПІЙСЬКОГО СПОРТУ В УКРАЇНІ

У статті розглядається благодійна діяльність та корпоративне меценатство націлені на підтримку Олімпійського спорту в сучасній Україні (1991-2012 рр.). Звертається увага на особливості та роль цієї діяльності у розвитку спорту в означений період.

Ключові слова: корпоративне меценатство, Олімпійський спорт, українські спортсмени, фінансова допомога.

Сучасний спорт зайняв таке місце в історії суспільства, яке він не займав ніколи. Вся спортивна діяльність у сучасному Олімпійському русі концентрується на підготовці й участі спортсменів в Олімпійських іграх. Головним критерієм ефективності системи підготовки спортсменів є завоювання золотих медалей і призових місць на Олімпійських іграх.

Сьогодні українською державною владою усвідомлено, що перемога на Олімпійських іграх це успіх не тільки окремого спортсмена, але й країни, представником якої він є. Спостерігається значний вплив політичного фактору на олімпійський спорт, підвищення престижу успіхів в Олімпійських іграх.

У той же час економічне середовище, в якому розвивається Олімпійський рух у нашій державі зазнає істотних змін. Формуються економічні системи ринкового типу, які орієнтуються на максимальне задоволення запитів споживачів. Розширюється сфера послуг, до якої належать і певні види спорту. У таких умовах Національний олімпійський комітет (НОК) зіткнувся з серйозними фінансовими труднощами. Високими стали витрати і на підготовку збірних команд до Олімпійських ігор. Зрозуміло, що без фінансової підтримки підняти рівень Олімпійського руху в Україні дуже важко. Тому для матеріальної підтримки сфери спорту (фінансування навчально-тренувальних зборів і спортивних змагань, придбання спортивної форми, організація додаткового харчування спортсменів, тощо) потрібно залучати кошти меценатів і спонсорів.

В Україні спостерігається розвиток благодійності, в якій беруть участь як великі компанії і фонди, так і населення. Без матеріальної допомоги фінансових структур сьогодні рідко обходяться концерти популярних виконавців, фестивалі першої величини та спортивні змагання. Щорічно банки витрачають понад 1 млрд. дол. на різні спонсорські програми, вважаючи такі кошти рентабельними інвестиціями. Українські банки не відстають від своїх західних колег у заходах, які потребують спонсорської чи благодійної підтримки. У багатьох банках спонсорство розглядається як вигідна довгострокова інвестиція, ефективність якої набагато вище інших рекламних акцій [18].

В останнє десятиріччя суттєво поживався інтерес науковців до вивчення явища благодійності та меценатства. Автори багатьох публікацій [1] зазначають підвищення активності благодійної та меценатської діяльності на території сучасної України у кінці XIX – на початку XX ст., пов'язуючи це з розвитком промисловості. Так, наприклад, у роботі Т.М. Ніколаєвої висвітлено роль підприємців України (остання третина XIX – початок XX ст.) у розвитку міської інфраструктури, зокрема, фінансово-комерційного та соціального спрямування. Розглянуто меценатську діяльність і колекціонування творів мистецтва окремими підприємцями, показано їх вагомий внесок до культурної та духовної спадщини України.

Проблеми благодійності в сучасній Україні, діяльність фондів і перспективи подальшого розвитку розкривають у своїх роботах М.В. Омецинська [8] та Е.В. Черних [12].

Вивчення стану питання сучасного фінансування Олімпійського руху в Україні та проблеми існування галузі спорту в умовах фінансової кризи ведеться досить інтенсивно й є предметом наукових пошуків вітчизняних дослідників і фахівців фізичного виховання та спорту, зокрема: С.Н. Бубки, М.М. Булатової, А.В. Іванова, Н.С. Ситнікової, В.М. Платонова й ін. Однак, незважаючи на широке коло досліджень і значну кількість наукової літератури, узагальнення

інформації щодо особливостей корпоративного меценатства в Олімпійському спорті у сучасній незалежній Україні не було здійснено. Отже метою даного дослідження є висвітлення особливостей і ролі корпоративної меценатської діяльності у сучасному українському Олімпійському спорті.

Корпоративна меценатська діяльність в олімпійському спорті в Україні, на думку автора, продовжує традиції меценатів минулого, проте набула деяких особливостей.

Відповідно до Закону України «Про благодійництво та благодійні організації» під благодійністю слід розуміти «добровільну безкорисливу пожертву фізичних та юридичних осіб у наданні набувачам матеріальної, фінансової, організаційної та іншої благодійної допомоги» [4]. Благодійна допомога може надаватися набувачам у вигляді: одноразової фінансової, матеріальної та іншої допомоги; систематичної фінансової, матеріальної й іншої допомоги; фінансування конкретних цільових програм; допомоги на основі договорів (контрактів) про благодійну діяльність. Специфічними формами благодійництва є меценатство і спонсорство.

У соціологічній енциклопедії дається наступне визначення меценатства: «меценатство – це підтримка розвитку культури, мистецтва, науки, надання різного роду допомоги творчим працівникам, органам з боку тих, хто володіє такими можливостями (організації, приватні особи)» [11].

Спорт є специфічною формою фізичної культури, однією зі сторін культурної діяльності суспільства, специфічною складовою частиною всієї культури, засобом зміцнення і підвищення рівня здоров'я [13]. Тому ми можемо сказати, що таке явище як меценатство притаманне і для спорту. Своїми результатами спорт служить цілям подальшого розвитку суспільства, більш ефективному здійсненню економічних і культурних завдань.

На думку Н.А. Колосової юридичний зміст поняття «меценатство», визначений у Законі, певною мірою суперечить його історичній сутності, оскільки меценатство існувало як специфічна форми благодійної діяльності у культурно-мистецькій сфері, причому не обов'язково безкорисливої. Меценатство у названому документі визначається, як «добровільна безкорислива діяльність фізичних осіб у матеріальній, фінансовій та іншій підтримці набувачів благодійної допомоги». Виходячи з цього, благодійна діяльність римського патриція Гая Цильнія Мецената, ім'я якого ушляхетлювали поети Вергілій і Гораций, підносячи його громадсько-політичний престиж, що традиційно вважалась як меценатство, згідно із Законом, змінює соціальну спрямованість і переходить до розряду спонсорів, оскільки спонсорством є «добровільна безприбуткова участь фізичних та юридичних осіб у матеріальній підтримці благодійної діяльності з метою популяризації винятково свого імені (назви, торгової марки)». Так само спонсорством, а не меценатством, постає благодійницька діяльність родини Терещенків, яка винагороджувалася у Російській імперії орденами і користувалась урядовою підтримкою, що сприяло утвердженню престижу, а також сприяло розвитку родинного бізнесу [5].

Проте для функціонування різних соціальних сфер у тому числі і спорту, спонсорство, як специфічна форма благодійності, безперечно, – об'єктивне благо та суттєва допомога до державного фінансування.

Інформація про меценатство та спонсорство існує майже на всіх офіційних сайтах великих компаній, підприємств і банків. Наприклад, АБ «Факторіал-Банк» надав фінансову підтримку Національному олімпійському комітету України на підготовку українських спортсменів до XXIX літніх Олімпійських ігор у Пекіні. Така допомога від банку не одноразова акція, АБ «Факторіал-Банк» своєю діяльністю показує небайдужість до долі українського спорту та планує й у подальшому всебічну підтримку заходів, спрямованих на розвиток і вдосконалення культурного, спортивного й освітнього потенціалів нашої країни [14].

АТ «БМ Банк» підписав угоду з ФСТ «Динамо» України про стратегічну співпрацю на 2010-2011 роки з проведення фізкультурно-спортивних заходів України під гаслом «Динамо» – дітям України разом з БМ Банком. Метою програми стала пропаганда здорового стилю життя серед дітей; виховання патріотизму; профілактика негативних явищ серед молоді; соціальна адаптація дітей, які знаходяться у складній життєвій ситуації; підтримка дітей, які мають обмежені можливості здоров'я; пропаганда динамічного руху серед дітей. У межах стратегічного співробітництва – проведення всеукраїнського огляду-конкурсу «Динамо» – дітям України, проведення змагань різного рівня у територіальних організаціях товариства, проведення

всеукраїнських змагань з міні-футболу за програмою «Юний Динамівець» тощо. Міністерство внутрішніх справ України і Національний олімпійський комітет України надають підтримку й організаційну допомогу при проведенні передбачених співробітництвом заходів, а фінансову допомогу для проведення зазначених заходів надав АТ «БМ Банк» [15].

БАТ «Родовід Банк» вручив 233 спортсменам Олімпійської збірної України (2008), учасникам XXIX Олімпійських ігор у Пекіні, кредитні картки VISA Platinum зі встановленим кредитним лімітом. Карти були вручені спортсменам у наступних видах спорту: боротьба, важка атлетика, велоспорт, академічне веслування, спортивна гімнастика, плавання, триатлон, бадмінтон, кульова стрільба, сучасне п'ятиборство, синхронне плавання, дзюдо та бокс.

Голова правління БАТ «Родовід Банк» Денис Горбуненко у своїй промові зазначив, що «Родовід Банк» з радістю сприяє розвитку спорту в Україні, підтримує діяльність Національного олімпійського комітету та пропагує здоровий спосіб життя [16].

З моменту свого заснування регулярно надає фінансову підтримку закладам охорони здоров'я, науки, культури і спорту, а також соціальній сфері та різним громадським об'єднанням АТ «Імексбанк». Не один рік банк виступає генеральним спонсором футбольного клубу «Чорноморець», надає підтримку дитячо-юнацькому футболу Одеського регіону, а також Одеській федерації фехтування та спортивному клубу «Чемпіон» м. Котовськ. Проявом турботи про здоров'я і розвиток молодого покоління стала підтримка найстарішого в Україні регбійного клубу «Кредо-63». АТ «Імексбанк» всіляко сприяє зміцненню спортивного іміджу Україні, надаючи допомогу закладам освіти, медицини, спорту, культури, беручи активну участь у соціально значущих проектах регіонального та національного рівня, банк продовжив спадкування традицій меценатства та благодійної діяльності [18].

Компанія «АВТО Інтернешнл» (на той час «Мазда Моторс Україна») у 1995 році прийняла рішення про надання матеріальної допомоги Національній збірній України у підготовці до Олімпійських ігор в Атланті та сприянню підвищенню авторитету України у світовому співтоваристві. Компанія АВТО Інтернешнл безпосередньо виступила генеральним спонсором восьми членів Олімпійської збірної України, зобов'язавшись надавати кожному спортсмену щомісячну стипендію, а у разі отримання ним золотої медалі – автомобіль Mazda. Серед цих спортсменів І. Кравець та К. Серебрянська здобули золоті медалі, О. Багач, О. Крикун, І. Бабакова й О. Вітриченко – бронзові нагороди. Олімпійська збірна України на Олімпіаді посіла 9 місце. Фактично майже третину медалей було здобуто спортсменами-підопічними підприємства «АВТО Інтернешнл». При підготовці до Олімпійських ігор 2000 року у Сіднеї «АВТО Інтернешнл» виступила генеральним спонсором 9 членів Національної збірної України – представників федерації плавання та федерації легкої атлетики, серед яких Яна Клочкова здобула 2 золоті й 1 срібну медаль, а Андрій Силантьєв – срібну медаль. За золоту медаль Яна отримала автомобіль Suzuki Grand Vitara, що і було прописано в її спонсорській угоді.

З метою надання підтримки спортсменам у підготовці до Олімпійських ігор 2004 р. у Греції компанія «АВТО Інтернешнл» протягом 2002 року підписала спонсорські угоди з плавцями Яною Клочковою, Олегом Лісогором, Андрієм Сердиновим, Іриною Амшенніковою, Ігорем Червінським і легкоатлетами Юрієм Білоногом, Наталією Добринською, Вікторією Паламар та Іваном Гешком, зобов'язавшись на весь термін з моменту підписання угод до початку Олімпіади 2004 року надавати спортсменам щомісячну стипендію для забезпечення належного рівня тренувань, а у разі перемоги презентувати кожному автомобіль Suzuki за золоту олімпійську медаль чи мотоцикл Suzuki – за срібну.

Зі слів Генерального директора ДП «АВТО Інтернешнл» І.М. Сотуленка: «Для АВТО Інтернешнл, як і для мене особисто, підтримка спортсменів на Олімпіаді – це частина їхньої перемоги. Додаючи цих зусиль, компанія робить внесок в підвищення іміджу країни на міжнародній арені. Адже нам всім не все одно, якою Україна виглядатиме в очах світової громадськості».

Крім того, за спільною ініціативою Президента Національного олімпійського комітету України (2002-2005 рр.) В.Ф. Януковича та Генерального директора компанії «АВТО Інтернешнл» І.М. Сотуленка на знак підтримки українського спорту, компанія «АВТО Інтернешнл» прийняла рішення дарувати (за рахунок своїх власних коштів) усім українським олімпійським спортсменам, що отримали золоту медаль, автомобіль Suzuki, про що Генеральний

директор компанії Ігор Сотуленко офіційно заявив в Українському Домі в Афінах ще на початку Олімпійських ігор у 2004 році. А також, з метою підвищення мотивації українських спортсменів, у випадку отримання ними призових місць на Олімпіаді в Афінах-2004, компанією було прийнято рішення надати кожному спортсмену та його тренеру знижку на придбання автомобіля або мотоцикла Suzuki. Таким чином, Олімпіада в Афінах завершилась, і за Україною визначено 23 медалі за 47 спортсменами, з них 8 спортсменів отримали золоті медалі, і кожний з них (Яна Клочкова, Юрій Білоног, Олена Костевич, Юрій Нікітін, Валерій Гончаров, Ельбрус Тедеев, Наталя Скакун та Іріні Мерлені) отримали свій автомобіль Suzuki. Спортсменам, що посіли призові місця, окрім нагород, про які згадано вище, надано право на пільгове обслуговування автомобіля або мотоцикла Suzuki на станції технічного обслуговування ДП «АВТО Інтернешнл», а також знижка на придбання запасних частин. Крім цього, абсолютно на безоплатній основі, вище згаданим спортсменам надається юридична підтримка (консультації та допомога у вирішенні питань правового характеру). Тим самим, компанія ще раз підкреслила свою турботу про спортсменів, а також довела істину, що така діяльність компанії не носить рекламний характер, а скоріше ідею меценатства [17].

За результатами опитування, проведеного Західноукраїнським ресурсним центром серед підприємців України у рамках проекту «Бізнес і благодійність», 66,3% представників бізнесу у принципі не проти меценатства і тільки 5% вважають, що це даремна витрата грошей і часу. Результати опитування свідчать, що основними мотивами українських бізнесменів є можливість заявити про себе (8%), відчуття власної значущості (25,4%), бажання зробити щось корисне (43,1%), додаткова реклама (7,6%) [6].

Окрім того, є й інші неочікувані причини. Деякі вважають, що можливість займатися меценатством дає відчуття додаткової свободи, є ознакою забезпеченості. Багато бізнесменів відзначають тенденцію своєрідної моди на меценатство, що прийшла з появою ринкової економіки у країні, популярність якої постійно зростає. Можна сказати, що меценатство багатьма забезпеченими особами починає сприйматися як ознака гарного тону і приналежності до еліти [7].

З метою відзначення кращих меценатів спорту поряд з кращими спортсменами, тренерами, фахівцями у сфері спорту, популяризації фізичної культури й олімпійського руху з 2007 року в Україні Національним олімпійським комітетом спільно з Українською Академією спорту було запроваджено проведення Всеукраїнського конкурсу та церемонії нагородження «Герої спортивного року». Поряд з іншими номінаціями конкурсу присутня і така номінація, як «Меценат спортивного року». Переможців у кожній номінації визначають члени Української Академії спорту шляхом таємного голосування.

За підсумками першого конкурсу «Меценатом спортивного року – 2006» було обрано оператора мобільного зв'язку «УМС», дочірню компанію ВАТ «Мобільні телесистеми». У межах заходів, які націлені на підтримку вітчизняного спорту у 2006-2007 рр., УМС виступила генеральним спонсором і співорганізатором молодіжних турнірів JEANS Snowboarding Cup 2007 і JEANS WINTERX міжнародного жіночого тенісного турніру Kiev Ladies Open, дитячого тенісного турніру «Золота шпала» у Донецьку, а також підтримала відбірні ігри Кубку Світу 2007 р. з регбі, Міжнародного хокейного турніру «Євро Хоккей Челлендж» [20].

«Меценатом спортивного року – 2007» визнано компанію «Кока-кола». Компанія одна з перших виявила зацікавленість у співпраці з Національним олімпійським комітетом. За 12 років співпраці компанії з НОК реалізовано багато проектів, серед яких естафета олімпійського вогню на території України напередодні Олімпійських ігор в Афінах (2004 рік). У 2007 році проведено Олімпійський день бігу, Всеукраїнський олімпійський урок, проведено конкурс «Намалюй олімпійський талісман» для збірної України Олімпійських ігор у Пекіні.

У 2008 році почесне звання «Мецената спортивного року» було присуджено мобільному оператору «МТС-Україна». Протягом декількох років компанія є головним генеральним спонсором НОК, який окрім матеріальної допомоги, надає всій українській олімпійській делегації безкоштовний мобільний та інтернет-зв'язок. Більшість спонсорських контрактів розраховано не на одні ігри, а на сезон – тобто на чотири роки. Так, наприклад, на участь України у літній Олімпіаді у Пекіні «МТС» виділив понад 5 млн. доларів. «Бюджет на Олімпіаду у Ванкувері не зменшувався. Навпаки, у частині грошових перерахувань він був збільшений більш

ніж на 50% у порівнянні з попереднім періодом. Обсяги фінансування комунікаційної програми і послуг мобільного зв'язку залишилися на колишньому рівні. Це десятки мільйонів гривень», – розповідає начальник відділу по зв'язках з громадськістю «МТС-Україна» Вікторія Рубан. Тільки у 2009 році «МТС» надав олімпійцям послуги мобільного зв'язку на 363 тис. грн. (вартість одного безлімітного номера на рік – 6 тис. грн.). Співробітництво з НОК є пріоритетним напрямком для компанії, навіть на момент фінансової кризи. Компанія також фінансує поїздки на Олімпійські ігри вболівальників, які беруть участь у спільних з НОК акціях, конкурсах і вікторинах. Такі групи бувають досить численними (50-60 чоловік).

Співпраця «МТС Україна» з НОК України почалася у 2000 році – з надання українським олімпійцям мобільного зв'язку на Олімпіаді у Сіднеї. З 2005 року «МТС Україна» – генеральний спонсор НОК України. У 2009 році спонсорський контракт був продовжений – «МТС Україна» стала генеральним спонсором НОК України до кінця 2012 року. У рамках угоди, «МТС Україна» зобов'язалася перерахувати близько 36 мільйонів гривень на підтримку спорту в Україні: на підготовку олімпійської збірної і на проекти, спрямовані на популяризацію спорту й олімпійського руху. Новий контракт охоплює не тільки Зимову та Літню Олімпіади – у Ванкувері та Лондоні, а й Юнацькі Олімпійські ігри – у Сінгапурі й Інсбруку [21].

Меценатом спортивного року – 2009 обрано компанію «Bosko sport» (генеральний партнер та офіційний ексклюзивний постачальник екіпіровки для НОК і національної олімпійської команди України).

Лауреатом всеукраїнської урочистої церемонії «Герої спортивного року – 2010» у номінації «Меценат спортивного року» стала компанія «Samsung Electronics Україна». Компанія надає підтримку багатьом міжнародним спортивним змаганням, головними з яких є Олімпійські ігри. Починаючи з зимової Олімпіади у Нагано 1998 року і до сьогодні Samsung виступає у ролі Всесвітнього Олімпійського партнера у галузі телекомунікаційного обладнання для бездротового зв'язку. У 2008 році компанією була зроблена заява, що за чотири роки (2008-2012) буде виділено НОК 500 тисяч доларів США. «Фінансові умови не були змінені, компанія вирішила зберегти попередній обсяг фінансування», – зазначив Сергій Бубка. За його словами, основна частина грошей, що надає Samsung йде на фінансування федерацій олімпійського руху і видання журналу «Олімпійська арена». Крім фінансової допомоги, Samsung розробив низку програм, згідно з якими найкращі спортсмени та тренери будуть нагороджуватися технікою й іншими цінними призами від компанії [21].

Перемогу у номінації «Меценат спортивного року – 2011» здобула компанія «МТС Україна» – Генеральний спонсор Національного олімпійського комітету України, мобільний оператор Олімпійської збірної (широкомасштабна підтримка олімпійського руху) [22].

Компанією «МТС Україна» було надано фінансову та комунікаційну підтримку українській збірній на Олімпіаді у Лондоні. Обсяг спонсорської допомоги «МТС Україна» у рамках чинного спонсорського контракту з НОК України протягом 2011-2012 рр. склав 11,5 млн. грн. У межах контракту «МТС Україна» забезпечує безкоштовним безлімітним зв'язком спортсменів, тренерів та інших членів олімпійської збірної України, включаючи активацію послуги міжнародного роумінгу як на період Олімпійських ігор, так і включену на постійній основі, а також надає послугу бездротового широкосмугового доступу у мережу Інтернет «МТС Коннект 3G» [23].

Виходячи з вищесказаного, взагалі в Україні спостерігається позитивна тенденція розвитку благодійності та меценатства, націлених на розвиток Олімпійського спорту країни. Корпоративне меценатство та спонсорство відіграє суттєву роль у розвитку сучасного українського спорту та є додатковою підтримкою до державного фінансування.

Особливостями сучасного корпоративного меценатства є те, що компанії чи українські банки, що надають свою підтримку та фінансову допомогу є водночас як меценатами, так і спонсорами спорту. Підписавши мільйонні спонсорські контракти, щодо підтримки спортсменів на Олімпійських іграх, наприклад, та ж компанія МТС стає неодноразовим переможцем всеукраїнського конкурсу «Герої спортивного року» у номінації «Меценат року», що сприяє іміджу компанії, саме як меценату спорту.

Список використаних джерел та літератури:

1. Ніколаєва Т.М. Внесок підприємців в освітньо-культурний розвиток України (остання третина XIX

- початок ХХ ст.): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня. канд. іст. наук: спеціальність 07.00.01 «Історія України» / Тетяна Михайлівна Ніколаєва. – Черкаси, 2005. – 20 с.; Пиріг О.А. Підприємництво та меценатство: історичний дискурс / О.А. Пиріг // Наукові праці історичного факультету ЗДУ.– 2003. – Випуск XVI. – С.140-145; Смирнов В. С истинно русским размахом вкладывали в спорт рубли наши предки / Виталий Смирнов // Спортивная жизнь России. – 1992. – №3. – С.41-43; Донік О.М. Благодійність в Україні (XIX – початок ХХ ст.) / О.М. Донік // Український історичний журнал. – 2005. – №4. – С.160-174; Иванов А.В. Влияние финансового кризиса на развитие физической культуры и спорта в Украине / А.В. Иванов., Ю.Н. Иванченко // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: Науковий журнал. – №5 – 2009. – С.99-102; Олимпийский спорт: в 2 т. / [В.Н. Платонов, М.М. Булатова, С.Н. Бубка и др.; Под общ. ред. В.Н. Платонова]. – К.: Олимп. л-ра, 2009. – Т.1. – 736 с.
2. Дрюков В.О. Підсумки ігор ХХІХ Олімпіади в Пекіні та перспективи виступу збірних команд України на іграх ХХХ Олімпіади 2012 р. в Лондоні / В.О. Дрюков // Актуальні проблеми фізичної культури і спорту. – 2008. – №14. – С.4-30.
  3. Иванов А.В. Влияние финансового кризиса на развитие физической культуры и спорта в Украине / А.В. Иванов., Ю.Н. Иванченко... – С.99-102.
  4. Закон України «Про благодійництво та благодійні організації» №531/97 – ВР від 16.09.97 // Відомості Верховної Ради. – 1997. – №46. – Ст.292.
  5. Колосова Н.А. Благодійна діяльність в культурі України в контексті вітчизняних і європейських традицій (кінець ХХ – початок ХХІ ст.): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня. канд. іст. наук: спеціальність 07.00.01 «Історія України» / Наталія Анатоліївна Колосова. – К., 2006. – 19 с.
  6. Ксенз Л. Дело для души / Л. Ксенз // Компаньен. – 1999. – №44. – С.57; Олімпійський спорт / В.М. Платонов, С.И. Гуськов. – К.: Олимпийская литература, 1994. – 492 с.
  7. Матяж С.В. Формування державної політики щодо меценатської діяльності в Україні / С.В. Матяж // Ефективність державного управління: збірник наукових праць Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України / За заг. ред. проф. В.С. Загорського, доц. А.В. Ліпенцева. – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2008. – Вип. 16/17. – С.343-349.
  8. Омецінська М.В. Сучасний стан благодійності та меценатства в Україні: проблеми та перспективи розвитку / Мирослава Омецінська // Вісник Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв. Науковий журнал. – 2010. – №3. – С.37.
  9. Плошинська А. Розвиток державної політики в галузі фізичної культури та спорту в сучасній Україні / Анжела Плошинська, Світлана Черевко // Молода спортивна наука України. – 2008. – Т.2 – С.158-162.
  10. Ситнікова Н.С. Сучасний стан фінансування олімпійського руху в Україні / Н.С. Сітнікова // Державне будівництво. – 2011. – №1 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.kbuara.kharkov.ua/e-book/db/2011-1/doc/7/01.pdf
  11. Социологическая энциклопедия: В 2 т. – Т.1 / Руководитель научного проекта Г.Ю. Семигин. Главный редактор В.Н. Иванов. – М.: Мысль, 2003. – С.244, 543.
  12. Черных Е.В. Благотворительность в Украине: современное состояние и перспективы развития / Е.В. Черных // Вісник Донецького університету економіки та права. – 2009. – Вип. 1. – С.114-119.
  13. Шамардіна Г.М. Основи теорії та методики фізичного виховання: Вибрані лекції / Г.М. Шамардіна. – Дніпропетровськ: Пороги, 2004. – 415 с.
  14. АБ «Факториал-Банк» поддерживает украинцев в Олимпийских играх // Press release. News delivery service [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.press-release.com.ua/content/view/1028/>
  15. БМ Банк поддержит динамовское движение в детской среде // Сайт «Ricardo» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ricardo.com.ua/news/releases/157578>
  16. РОДОВИД БАНК выступит официальным спонсором праздника, посвященного отъезду Олимпийской сборной Украины в Пекин // Офіційний сайт «Родовид банк» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://rodovidbank.com/rus/news.php?news_id=929&news_next=249&date=23.07.2008
  17. «МЕЦЕНАТСТВО В УКРАЇНСЬКОМУ СПОРТІ» – тема прес-конференції, яку проводить компанія «АВТО Інтернешнл» // Укрінформ. Прес-центр [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://presscenter.ukrinform.ua/presscenter-722.html>
  18. Спонсорская и благотворительная деятельность // Офіційний сайт АО «ИМЭКСБАНК» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://imexbank.com.ua/rus/cooperation.phtml>
  19. Мошенец Е. Красивые жесты / Елена Мошенец // Группа ВТБ. Офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vtb.com.ua/about/press-centre/publications/50203/>

20. UMC признана «Мecenатом Спортивного года» // ТопВордс.ua [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.topwords.ua/press/umc/140407_6/
21. Сороколетова О. Спонсоры украинского спорта / Ольга Сороколетова // Дело [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://delo.ua/lifestyle/sponsory-ukrainskogo-sporta-137041/>
22. Визначено імена героїв спортивного року – 2011 // Урядовий портал [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=245075902
23. МТС поддержит украинских олимпийцев // Сайт MTSTODAY [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://today.mts.com.ua/posts/2249-mts-podderzhit-ukrainskih-olimpiytsev>

O.V. DZJUBAN

FEATURES AND THE ROLE OF CORPORATE PHILANTHROPY IN THE DEVELOPMENT OF THE MODERN OLYMPIC SPORT IN UKRAINE

There are charity activity and corporative mecenat's activity observed in the article, which are directed onto the support of the Olympic sport in modern Ukraine (1991-2012). The attention is paid at the specific features and meaning of this activity in sport development in the defined period.

Key words: corporate philanthropy, Olympic sport, Ukrainian athletes, financial aid

O.B. ДЗЮБАН

ОСОБЕННОСТИ И РОЛЬ КОРПОРАТИВНОГО МЕЦЕНАТСТВА В РАЗВИТИИ СОВРЕМЕННОГО ОЛИМПЕЙСКОГО СПОРТА В УКРАИНЕ

В статье рассматривается благотворительная деятельность и корпоративное меценатство, направленные на развитие Олимпийского спорта в современной Украине (1991-2012 гг.) Автор обращает внимание на особенности этой деятельности в развитии спорта в указанный период.

Ключевые слова: корпоративное меценатство, Олимпийский спорт, украинские спортсмены, финансовая помощь